

3, 2, 1 – DU ER LIVE

- EN GUIDE TIL LIVESTREAM FOR NYBEGYNDERE

De fleste af os kender virtuelle møde-apps som Zoom, Teams, Google Meet, og vi har set på live video på Facebook og Youtube. Ja, det er ligefrem blevet en naturlig del af vores digitale hverdag, men hvor begynder du, og hvordan afvikler du din egen livestream?

TJEKLISTE

- Hvad vil jeg og til hvem?
- Tjek din internetforbindelse igen og igen!
- Opsætning af kamera og lyd
- Vælg din streamingsplatform – Zoom, Teams, Instagram mv.
- Tilslut din videoencoder – hvis du bruger det.
- Opsætning af din streamingssoftware – fx OBS, hvis et sådan anvendes
- Stream key aktiveres – hvis du vil streame via en platform, der kræver dette
- Opret din begivenhed i god tid i forvejen
- Promovér din livestream

EN GOD START

Livestreaming kræver masser af forarbejde, og det er vigtigt, at du tester forbindelseshastigheden samt kontrollerer, at lyd og billede er på før hver livestream.

Test først din livestream på en privat kanal eller "dummy"-konto, således at du mulighed for at foretage nødvendige justeringer.

Sørg for at afvikle din livestream fra et lydmæssigt og billedmæssigt godt sted og med god belysning.

Livestreaming undergår netop nu en kolossal udvikling, og der kommer konstant nye metoder og spillere på banen. Denne guide vil give dig de grundlæggende forudsætninger og afsæt til din næste vellykkede livestream – lige fra at fremstå bedre på de eksisterende streaming platforme til at opsætte og afvikle din egen lidt mere avancerede livestream.

INDHOLD

- 1** Content – hvad vil jeg livestream og hvem er målgruppen?
- 2** Internetforbindelse
- 3** Videosignal - billede og lyd
- 4** Streaming platform
- 5** Video encoder til større setup
- 6** Streaming software
- 7** Stream key/nøgle
- 8** Opret en begivenhed
- 9** Promovér din livestreaming
- 10** Saml op og evaluer
- 11** Opsummering

1 CONTENT – HVAD VIL JEG LIVESTREAM, OG HVEM ER MÅLGRUPPEN?

Content – altså indholdet - er det, du gerne vil fortælle eller vise via en livestream. Før du trykker på "Gå live-knappen", er det vigtigt at gøre dig klart, hvad du vil med din livestream, og hvem den henvender sig til. Du skal vurdere, om din aktivitet overhovedet egner sig til livestreaming. Kunne du med fordel ringe, maile eller lave en forproduceret video og spare tid?

Livestreaming er nemlig en tidsrøver uden lige, og før de indledende manøvrer er på plads, er der hurtigt gået meget tid. Aktiviteten skal således koordineres og notificeres, du skal måske forholde dig til deltagere, der ikke kan komme på, der er dårlig lyd og forbindelse osv. Det skal med andre ord være umagen værd! Lav evt. en skitse (manus) hvori du oplister indholdet og brug den som rettesnor for valget af din kommunikations-kanal. Det er afgørende, at du er bevidst om din målgruppe, før du træffer dit valg. Hvilke kanaler bruger dem, du vil henvende dig til, og hvornår og hvordan formidler du bedst til dem, er centrale spørgsmål at få afklaret. Er din målgruppe fx mest aktive på Instagram, giver det mening at vælge denne platform osv.

2 INTERNETFORBINDELSE

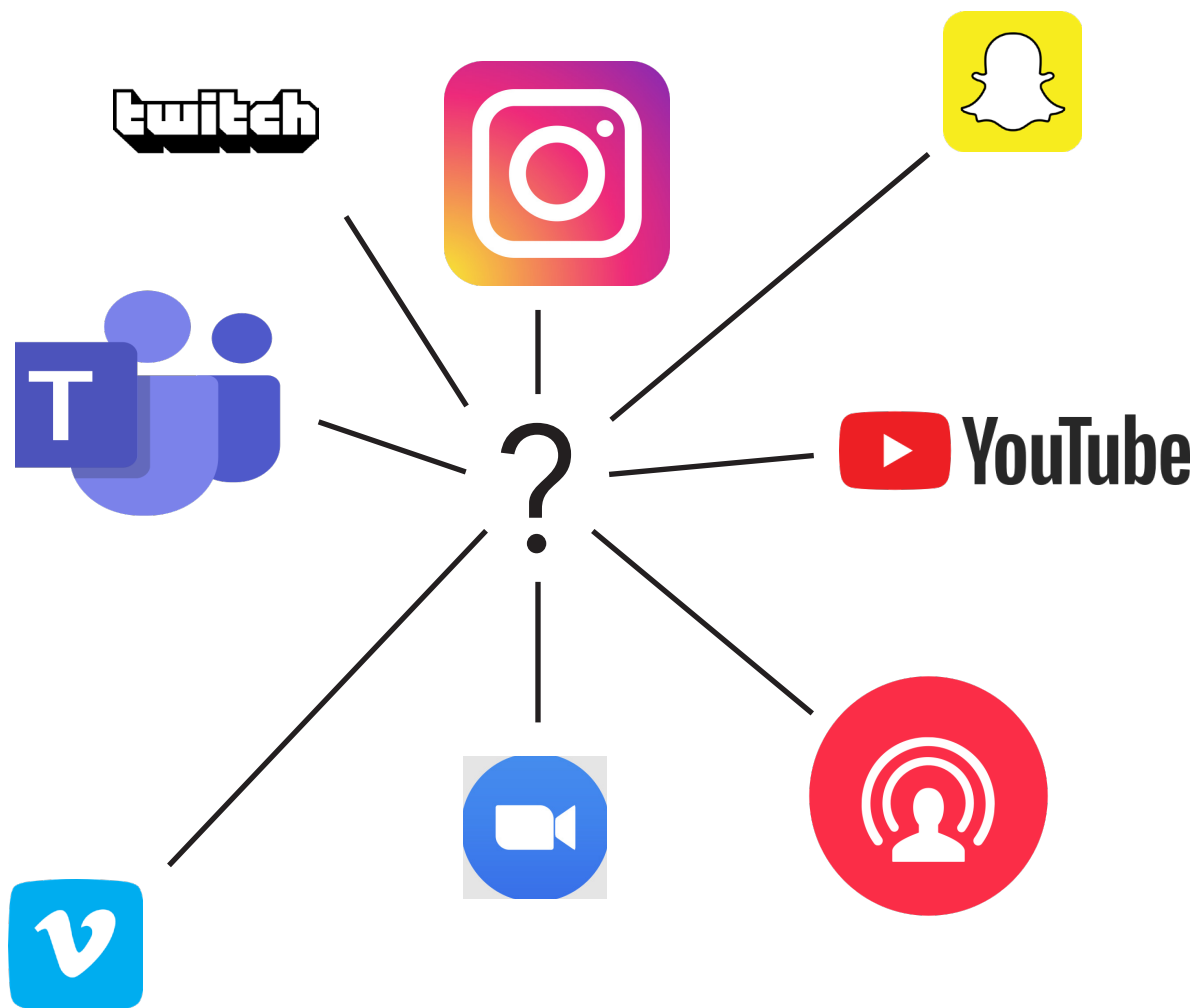
Hurtig internet er godt, men der findes ikke nogen fast grundregel for at sikre en stabil og sikker forbindelse ved afvikling af livestream. Mange faktorer spiller ind og internet hastigheden er i sig selv ikke afgørende, da streaming platformen - altså derfra du streamer - og antallet af deltagere kan påvirke afviklingen. Du kan dog gøre dit for at sikre en bedre internetforbindelse: Brug et "Lan-kabel", hvis du vil afvikle din livestream via en enhed, der har mulighed for lan-forbindelse – typisk en PC. Alternativt kan du afvikle fra et sted, hvor der er et godt Wifi-signal eller god mobildækning, og endelig, tjek forbindelsen før du starter ved at se om:

- Er du på internettet?
- Tjek din up-og download via en hastighedsmåling – fx via: <https://www.speedtest.net/>
- Foretag en livestream test, der hvor du ønsker at afvikle fra – altså det fysiske sted hvor du fx vil afvikle Teams evnet, og hold øje med din hastighed der.

Der er mange delte meninger, hvad der er den rette internet hastighed målt i Mbps for at kunne afvikle en pålidelig livestream og det vil du kunne læse om i adskillige forum på nettet. Vi vil blot her understrege vigtigheden af at teste alt på forhånd og bruge din gode fornuft for at opnå stabilt og hurtigt internet.

3 STREAMING PLATFORM/CDN

En streaming platform eller "content delivery network" – CDN - er det sted, hvor din livevideo bliver tilgængelig online. Næsten alle sociale medier og møde-apps tilbyder livestreaming og stadig mange nye udbydere kommer til. Det kan være lidt en jungle at navigere rundt i, men som tidligere nævnt bør valget af streaming platform bero på din målgruppe. Brug den platform som dem du vil kommunikere til bruger. Ofte giver det dog sig selv, da det er den platform, du eller din organisation primært anvender – fx Zoom, Teams, Facebook Live mv.

Du skal være opmærksom på, at det generelt kræver oprettelse - gratis såvel som betalt - at anvende en streaming platform. Nogle udbydere kræver tilmed, at du gennemgår et par yderligere trin og venter i 24 timer, før du kan starte en livestreaming – fx YouTube og Vimeo.

4 VIDEOSIGNAL - BILLEDE OG LYD

Videosignal, livefeed , videokilde, video og audio - der anvendes mange betegnelser for det billede og den lyd, som indgår i din livestream, og det kan komme fra:

- Et kamera i din mobiltelefon eller tablet
- Et webcam i eller tilkoblet din computer
- Et DSLR-kamera (et stillbilledkamera)
- Et videokamera
- Et PTZ-kamera – et pan-og-tilt kamera.

OUTPUT OPLØSNING

Uanset kamera, så kan du vælge følgende billedudsnit målt i bredde x højde, i pixels:

- 480p 858x480 SD eller standard definition
- 720p 1280 x 720 HD eller "HD Ready"
- 1080p 1920 x 1080 FHD eller "Full HD"
- 4K eller 2160p 3840 x 2160 UHD eller Ultra HD opløsning

Det mest almindelig format til livestreaming er HD Ready og Full HD.

ULTRA HIGH DEFINITION
3840 x 2160
UHD

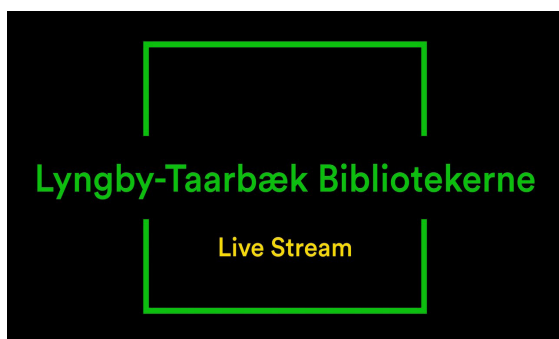
HIGH DEFINITION
1920 x 1080
FULL HD

HIGH DEFINITION
1280 x 720
HD

STANDARD DEFINITION
720 x 480
SD

SCENER/ LAYOUTS

En simpel livestream kan bestå af kun en video- og lydkilde, mens mere komplekse kan have to eller flere lyd- og videokilder tilkoblet. Forskellige kombinationer af video- og lyd kilder kaldes "scener" eller "layouts". Nedenstående billeder, fra en tidligere produceret live stream, bestod eksempelvis af i alt fire scener/layouts:

1) En videokilde der viser grafik/titler,

2) videobilled af person

3) videobilled af anden person

4) et totalbillede af publikum

- scener/ layout fortsat:

Andre typiske layouts vil være skærmdeling, PowerPoint præsentationer og eksterne videokilder – fx klip fra YouTube.

Din lyd fra dig ud til seerne kan komme fra den interne mikrofon i din mobilenhed eller en ekstern mikrofon. Sidstnævnte kan bestå af mange forskellige slags – herunder håndholdte, stationære bord- eller stativ mikrofoner og endelig en "lavalier" – en såkaldt knaphulsmikrofon, fastgjort på kroppen. Eksterne mikrofoner kan køre dit audio signal gennem mobilenheden, din computer eller en dedikeret video encoder (livestream-mixer) Sidstnævnte kommer vi tilbage til under punkt 5.

Fordelen ved at anvende eksterne mikrofoner er, at lyden bliver væsentligt bedre, og du kan have mere end en mikrofon tilknyttet, hvilket kan være nødvendigt hvis flere deltagere medvirker i din livestream.

HUL IGENNEM?

For at få visning af video signal og lyd – uanset om den kommer fra en intern eller ekstern kilde - skal du definere det i opsætningen af den valgte streaming platform – fx Facebook live eller Zoom.

Hvis du anvender en mobil enhed, for eksempel din mobiltelefon, som både din video og audiokilde samt som streaming platform, kræver det ofte ikke nogen yderligere opsætning. Hvis du bruger eksterne enheder, skal disse tilsluttes din enhed, hvorfra du streamer, med HDMI, USB, SDI eller hvilke kabler, de nu engang anvender. Ved mere avancerede opsætninger kan det være nødvendigt at anvende et såkaldt capture-kort, hvilket vi ikke vil komme yderligere ind på i nærværende guide.

GOD LYD?

Tjek altid lyden og sæt niveauet så det ikke overstyrer eller "kradser". Sørg derudover for at skabe et så stille lydunivers som muligt. Lav din opsætning et sted uden for meget baggrundsstøj. Og vær opmærksom ved anvendelse af baggrundsmusik. Dels kan det være svært at høre, hvad der bliver sagt, når der kværner musik i baggrunden, og dels overvåger de forskellige afviklings platforme indholdet og kan definere lyden som værende ophavsretligt beskyttet. Du kan efterfølgende blive draget til ansvar for overtrædelse af ophavsretten og endog blive forbudt at streame fremover.

5 VIDEO ENCODER TIL STØRRE SETUP

En video encoder eller en livestream-mixer, er hardware hvor du kan samle dine forskellige videosignaler og lyd-kilder og herfra skærmdele. Med en video encoder kan du altså vælge flere forskellige video og lyd-kilder og mixe/skifte mellem dem i samme livestream. Du vil ofte også kunne vise "picture in picture" – altså to billeder i samme billede. Før du evt. springer ud i en video encoder-løsning, skal du undersøge, om din valgte streaming platform understøtter dette. Hvis dette ikke er tilfældet, må du sende dine signaler via en streaming software-løsning.

Open Broadcaster Software

Wirecast

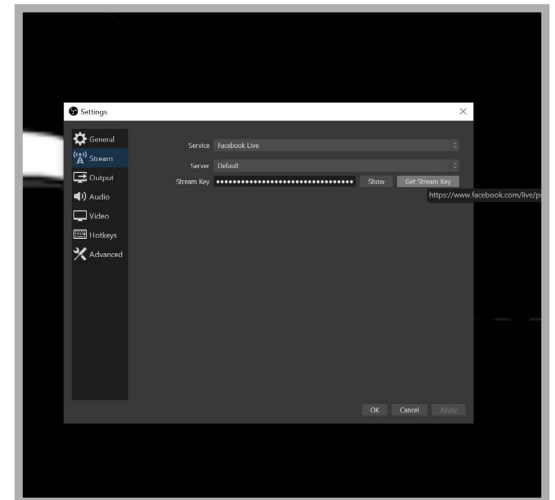
vMix

6 STREAMING SOFTWARE

En af de store udfordringer for nye såvel som rutinerede, der laver livestream, er at anvende streaming software. Dels er der mange avancerede opsætningsmuligheder og dels er der mange faldgruber forbundet med de mange forbindelsesled mellem kamera, computer, streaming platform, internetforbindelse, kabler mv. Der skal derfor påregnes meget tid på opsætning og test, før din livestream kan gå i luften. Der findes en bred vifte af gratis og betalt streaming software, og du må prøve dig frem i forhold til, hvad der virker for dig.

7 STREAM KEY/NØGLE

Stream key/nøgle er en særlig kode, som nogle streaming platforme kræver, hvis du streamer via streaming software som fx det meget anvendte OBS (Open Broadcaster Software). Hvis du således opretter stream i Facebook Live og vil gå via OBS, skal du generere din egen private kode i Facebook, og indsætte i OBS, således at de kan tale sammen. Denne nøgle laves automatisk. Vi råder dig til at få hjælp til denne proces eller lave din egen research, hvis du ikke har prøvet det før.

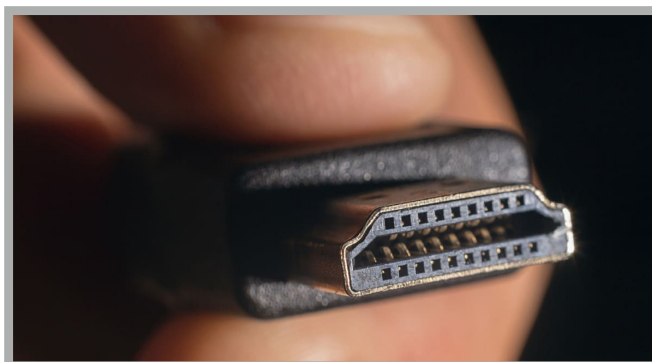
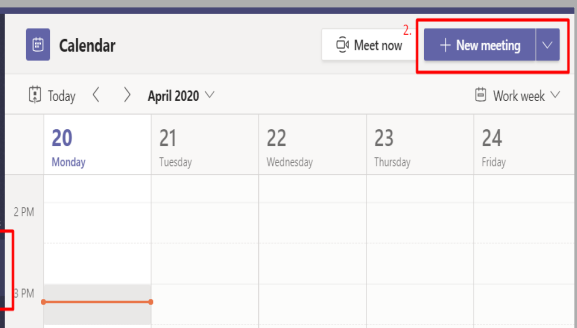
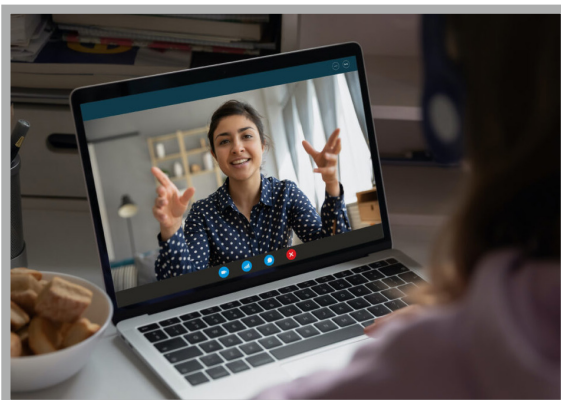
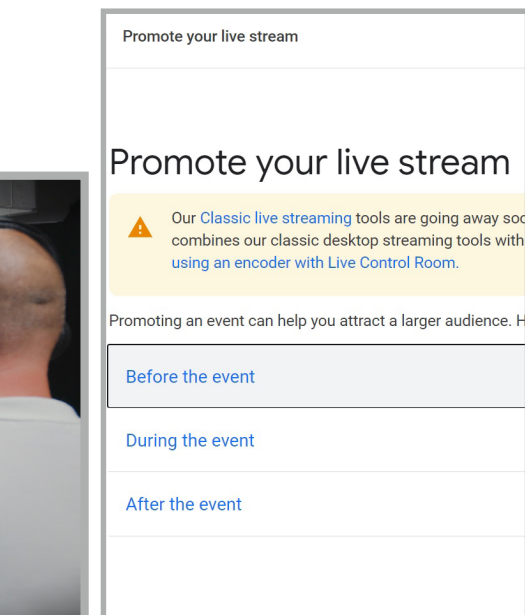

8 OPRET DIN LIVESTREAM

Planlæg hvornår du vil afvikle din livestream og sæt din begivenhed op. På lang de fleste streaming platforme er det en standardfunktion, at du kan vælge mellem "at gå live lige nu" eller planlægge at gå live senere. I begge tilfælde skal du udfylde en beskrivelsen af din livestream, måske vælge en kategori, fx "Webinar", og evt. tilføje nogle tags. Brug af hashtags er i øvrigt en fantastisk måde at få din stream til at blive fundet på.

9 Promovér din livestream

Det er ikke i sig selv nok at livestream et arrangement. Hvis du vil have så mange som muligt til at deltage, er det vigtigt at promovere din livestreaming, længe før den afvikles og som et minimum 24 timer før start. Dette kan gøres via opfølgingsmails, hvor også login og evt. password bliver genfremsendt.

10 SAMLE OP OG EVALUERE

For at blive klogere på, om din livestream har været en succes og opnået den tilsigtede effekt, er det en god ide at samle op og evaluere på din begivenhed. På den måde bliver du skarpere på, hvad du i fremtiden kan gøre for at få din livestream til at funkke. Spørg de deltagende direkte eller via opfølningsformularer om deres oplevelser med din livestream og evaluer på denne data. Svar herudover altid på eventuelle ubesvarede spørgsmål og kommentarer i chatten og gem din livestream til mulig senere brug.

KONKLUSION

Livestreaming kan indledningsvist virke lidt intimiderende og teknisk uoverskueligt. Start derfor i det små og brug mobile enheder, og hvis der er behov for det, kan du altid bygge videre på det fundament. Vi håber dog, at nærværende generelle guide har givet dig større klarhed om de grundlæggende aspekter ved at gå live, og om hvordan man starter en livestream – såvel med småt som stort setup. 3,2,1 du er live!

ON AIR

00:00:00

mb's

59

LIVESTREAM-NOW

CATHRINE LA COUR
(www.outreach-now.dk)

&

TOBIAS BAGGE
(www.pixelme.dk)